

6 dolog, ami az elmúlt évtizedben gyökeresen megváltoztatta az életünket

A közhely szerint régen minden jobb volt, de azért ez nem feltétlenül állja meg a helyét, különösen akkor, ha különféle kütyükről vagy digitális technológiákról van szó.

Utóbbi téren a fejlődés napjainkban már olyan mértékű, hogy egy-egy év alatt gyakran több minden történik, mint korábban egy évtized vagy ennél is hosszabb idő alatt. Most, amikor az igazán menők már 5G-vel hasítanak, nehéz belegondolni, hogyan élhettünk például mobil szélessáv nélkül. Pedig a 4G – más néven LTE – adatkapcsolat tíz évvel ezelőtt még sehol sem volt Magyarországon, tekintve, hogy a Telekom 2011 őszén indította el az első, kísérleti szolgáltatását, amely 2012-től vált elérhetővé az előfizetők számára.

Ehhez képest a mobilinternet következő generációja, az 5G százszor gyorsabb a nagy elődnél, amely másodpercenként 100 Mbit és 1 Gbit közti átviteli sebességre képes, és akkor még nem beszéltünk róla, hogy tíz évvel ezelőtt a 3G-mobilnet még csak

5,8-14,4 Mbit adatot tudott továbbítani másodpercenként. A sebesség könnyen megvilágítható egy kézenfekvő példán keresztül: mostanra egy átlagos HD-minőségű filmet letölteni maximum 5 perc.

De lássuk részletesen, hogy milyen fejlesztéseknek örülhettünk még 2011 óta!

1. Digitalizáció úton-útfélen

A mobilinternet elterjedése legalább olyan jelentős mérföldkő volt a világ életében, mint a wifi megjelenése, hiszen ezzel végre megszabadulhattunk a számítógépünket, laptopunkat béklyóba verő kábelektől. A mobilnet a szabadságot adta az internetezőknek, amelynek köszönhetően akár a Balaton partján ülve megmutathatjuk a naplementét külföldi barátainknak, vagy a hegy tetején álló telken is hallgathatjuk a kedvenc podcastunkat. (Apropó podcast, hát hol voltak azok tíz évvel ezelőtt?)

A szélessávú mobilnet azért is rendkívül fontos, mert a technológia fejlődésének köszönhetően ma már számtalan olyan szolgáltatást veszünk igénybe, amely szintén nem létezne megfelelő sebességű, sávszélességű mobilinternet nélkül. Gondoljunk bele, hogy akár csak munkába, iskolába menet hányféle online, esetleg streaming szolgáltatást használunk, a Spotify-tól a Netflixen vagy HBO GO-n át a Waze útvonalkeresőjéig.

A technológia pedig csak még fontosabb lesz a jövőben, amikor a „dolgok internete” (Internet of Things – IoT) igazán napjaink szerves részévé válik. A mobil adatkapcsolattal felszerelt intelligens mérőórák, önvezető autók vagy az egyre népszerűbb drónok is egyre több adatot közvetítenek és dolgoznak majd fel, amellyel a mi életünket teszik kényelmesebbé és hatékonyabbá.

2. Virtuális valóság

Bár a virtuális valóságot már a nyolcvanas évek sci-fijeiből megismerhettük, a technológia fejletlensége miatt sokáig csak afféle egzotikumként tekintettünk rá, ugyanis akkortájt a VR-sisakok még hatalmas, nehéz és esetlen eszközök voltak, amelyek felhasználási lehetőségeit is alaposan bekorlátozta a hardverek kezdetlegessége.

2012-ben azonban egy *Palmer Luckey* nevű 19 éves kaliforniai fiatalember elindított egy közösségi oldalt – apropó, a közösségi adománygyűjtés is az elmúlt évtizedben pörgött fel soha nem látott mértékben –, ahol 2,5 millió dollárt kalapozott össze Oculus VR nevű virtuális valóság-szemüvegére. Ezzel új korszak kezdődött a virtuális valóság történetében.

Napjainkban a VR-technológia már ott van sok ember nappalijában, a videojáték-fejlesztők ugyanis gyorsan lecsaptak a kínálkozó lehetőségre, de szinte alig telik el nap anélkül, hogy ne érkezne hír valamilyen menő VR-fejlesztésről, a filmek-sorozatok világától a sporton át egészen az egészségügyig. Utóbbi területen egyébként is rendkívül fontos ez a technológia, például alkalmas az orvostanhallgatók képzésére, hiszen konkrét műtéteket gyakorolhatnak VR-eszközeik segítségével precízen, anélkül, hogy ez emberéletekbe kerülne. Kifejezetten jelentős szerep jut a virtuális valóságnak emellett a mentális betegségek, például a PTSD vagy az autizmus kezelésében.

A 2020-as karantén idején pedig nagyon jól jött, hogy akár otthon, a nappalinkban ülve is úgy vehetünk részt például egy koncerten, mintha a legjobb helyre váltottunk volna jegyet.

3. Megelevenedő fotók

Az elmúlt tíz év egyik legkomolyabb és talán legismertebb digitális mérföldköve az úgynevezett deepfake-technológia megjelenése volt. Ennek lényege, hogy egy neurális hálózat, a rendszerbe betáplált fotók alapján képes hajmeresztően valóságnak tűnő mozgóképet generálni egy tetszőleges emberről, akár olyanról is, aki már nem is él. Bár kezdetben ez még ijesztő újdonságként jelent meg,

napjainkban már kezd bekerülni a mainstreambe: a *For All Mankind* című amerikai sci-fi-sorozatban például *Ronald Reagan* volt amerikai elnök deepfake-mása beszélget a szereplőkkel. A Telekom legújabb hazai kampányában pedig ismert, magyar történelmi alakok kelnek életre, és szólítják meg az internetezőket. Ez utóbbi egyébként nem a „klasszikus” deepfake módszerét alkalmazza, hanem ahhoz hasonlót, egy úgynevezett first order motion megoldást, melynek segítségével a mesterseges intelligencia képes megmozgatni az állóképet. Az eredmény egyértelműen meggyőző, ahogy az alábbi videón is látható:

4. Videóhívások és munkahelyi chatelés

Manapság már sok munkahelyen használják a Slack nevű szoftvert, ami gyakorlatilag a kilencvenes években népszerű IRC-chatszobákat egyesíti az irodai tárgyalókkal. A Slack-ben a kollégák különféle csatornákon beszélhetik meg az elvégzendő feladatok sorsát, megosztva egymással az ehhez szükséges dokumentumokat és egyéb információkat.

A Slack 2012-ben indult és sokáig nem is nagyon hallottunk róla, itt a Kárpát-medencében. Azonban a 2020-as koronavírus-járvány érkezésével rengeteg ember kényszerült rá, hogy digitális távmunkára, home office-ra cserélje az irodába járást, így a Slack szerepe is felértékelődött, ma már akadnak olyan iskolai osztályok, sőt, családok is, akik ezen keresztül beszélnek meg a legfontosabb teendőket.

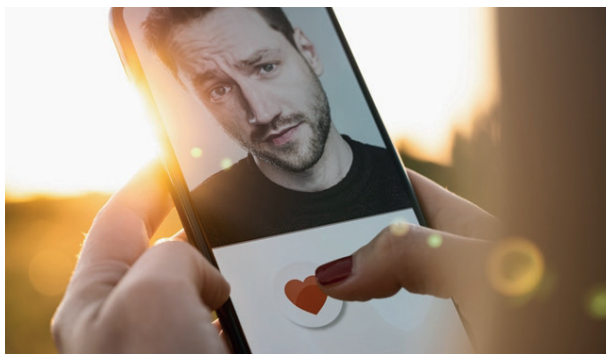
Ha pedig már említettük a home office-t, muszáj megemlíteni a videokonferenciák jelenségét is. Igaz, hogy az Apple már 2010-ben bemutatta a FaceTime nevű applikációját, amely videós csevegést tett lehetővé - akkor még csak az iPhone-tulajdonosok között -, de igazán csak az elmúlt év során derült ki, hogy milyen sokféle élethelyzetben támaszkodhatunk erre a technológiára. A karanténba zárt családok így többek között Zoom-on vagy a Microsoft Teams-en keresztül tartották a kapcsolatot a távolabb élő rokonokkal, de a távoktatásban és az otthonról végzett munkában is komoly szerep jutott ennek a technológiának is.

5. Jobbra húztuk az elmúlt tíz évet

Az online társkeresők szinte egyidősek az internettel, az elmúlt tíz évben azonban ez a terület is gyökeresen átalakult. Míg 2011 környékén a társkereső oldalakon vadásztak az „igazira” az internetezők, 2012-ben ez gyökeresen megváltozott a Tinder megjelenésével. Az okostelefonos applikáció különlegessége az volt, hogy a telefonok GPS-pozíciója alapján ajánlotta a közelben lévő lehetséges jelölteket, de a válogatás folyamatát is rendszeren felgyorsította, hogy a nekünk tetsző felhasználókat egyszerűen jobbra kellett húzni a telefon képernyőjén, míg a virtuális kosarakat az adott profil balra történő húzásával lehetett kiosztani.

A Tindernek, két évvel az indulás után máris 50 millió felhasználója volt, akik naponta átlagosan 12 millió match-et hoztak össze, azaz naponta hatmillió ember talált hozzá passzoló párt az adatbázisban. Napjainkban ez a szám már 26 millió körül alakul, a szolgáltatás indulása óta pedig már több mint nyolcmilliárd alkalommal tűnt fel a telefonok képernyőin az „It's a match!” felirat. Ami pedig biztos, hogy a randizás mind tempója, mind a mennyisége hihetetlen mértékben megnövekedett az alkalmazásnak köszönhetően. Utóbbit bizonyítja, hogy heti 1,5 millió randevú jön össze az app-nak hála.

Azóta Whitney Wolfe Herd, a Tinder egyik társalapítója 2014 szeptemberében megalapította a feminista társkeresőnek is nevezett Bumble-t, amelynek lényege, hogy itt a nők kezdeményezhetik a csevegést, kiszűrve ezzel a NEM szót esetlegesen nem ismerő férfiakat.

6. Videós közösségi oldalak

A rövid videók megosztását lehetővé tévő oldalak abszolút az elmúlt évtized termékei. A TikTok például 2016-ban indult Kínában, ahol már akkor rendkívül népszerű lett, de az igazi robbanás csak azután következett be, hogy a szolgáltatás összeolvadt a szintén kínai Musical.ly nevű közösségi oldallal 2018 augusztusában. Ezután viszont elképesztő iramban kezdtek áramlani az emberek a TikTokra, ma pedig már a kevésbé ismert felhasználók esetében sem ritkaság, ha több tíz vagy több százszor követik a munkásságukat.

Maga a platform pedig népszerűségénél és formai megoldásainál fogva képes volt rá, hogy „felkaroljon” fontos, szociális ügyeket; megváltoztatta az internetes humort, és egyfajta abszurd irányba tolta el; sajátos lehetőséget biztosított a kreativitásra, illetve kooperációkra, és felületi adottságainál fogva mindenki számára könnyebben elérhetővé tette, hogy videóstartalom-készítő lehessen.

Mint látható, egyetlen évtized elég volt hozzá, hogy a digitális technológiai fejlesztéseknek köszönhetően gyökeresen átalakuljon az életünk. Kíváncsian várjuk, hogy mit tartogat a technológia az előttünk álló évtizedben!

Az oldalon elhelyezett tartalom a Magyar Telekom megbízásából készült, a cikket egy független szerkesztőség írta, előállításában és szerkesztésében a hvg.hu szerkesztősége nem vett részt.

Forrás: https://hvg.hu/brandchannel/magyartelekomnyrt_20210513_6_dolog_ami_az_elmult_evtizedben_gyokeresen_megvaltoztatta_az_életunket

Válogatta: Fonyó Istvánné